

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXV. évfolyam

Subotica, CSÜTÖRTÖK, 1924 június 5.

153. szám

Megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délelőtt.

Telefon szám: Kiadóhivatal 8-58. Szerkesztőség 5-10

Előfizetési ár negyedévre 135 dinár

Kiadóhivatal: Subotica, Aleksandrova ul. 1. (Leibach-palota)

Szerkesztőség: Aleksandrova ul. 4. (Rossia-Fenciére-palota)

Halálsugár

(x) Mathews Grindel angol mérnök halálsugara, amelyekről egyre sűrűbben irnak a lapok, a rádió mellett a tudomány legfrissebb csodája. Félelmetes, ijesztő találmány, amelynek az a lényege, hogy több ezer méter távolságból is meg lehet ölni embereket, tönkre lehet tenni aeroplánokat, el lehet pusztítani katonalégiókat pusztán elektromos sugarakkal, amelyeknek előállítására Mathews mérnök szerint — gyerekjáték. A hátunk ludbörzik, a szívünk erősen dobog — ó, szent tudomány, végre ezt a csudálatos felfedezést is kikopáltuk — amikor a halálsugár politikai hatásáról olvasunk az angol lapokban, amelyek már számítanak, tippelnek, hogy mi lesz ezután a manlicherrel, a géppuskával és — Franciaország légi-flottájával. Ha csak fele igaz annak, amit Grindel találmányáról szét-hord a táviró: a tengeralattjáró és egyéb modern pusztító katonaszerszám eltörpült a halálsugár jelentősége mellett. Nem is lehet csodálni, hogy angol és francia tőke olyan lélekemelő licitációt rendez a halálsugarak megszerzéséért, ahol a felfedezés valóban megéri a költséget, ahol a konkurrencia sem Németország, ahol — a franciák — a szaki — a hiszik — valami anyagot fedeztek fel, ahol a Perforatoriumok a harcoknál is nagyobb ártalmat okozhatnak. A tudomány itt megtette kötelességét: az élet ellen megtalálta a leppompásabb gyilkoló eszközt, a legborzalmasabbat, a legpusztítóbbat — éljen a béke és örülj te szomorú világ, aki a háboru kínjait cipeled az irgalmas tavaszokon át reménytelenül.

Ilyenkor érezzük csak mennyire igazuk van azoknak, akik fáradtan legyintenek, ha Európa jövőjéről van szó, ilyenkor tudjuk csak, hogy Wells, Spengler, Nitti kétségbeesése nem is indokolatlan. Az a tudomány, amely ma a halálsugár csodájával koronázza meg az életet, az az Európa, amelynek Grindel mérnök találmánya jó tőkebefektetés, vajjon nincs-e arra ítélve, hogy elnyelje a beteljesülő pusztulás? Ki tud hinni abban, hogy kinyílik valaha az az idő májusfája, mely alatt mindenki megtalálja az elvesztett örömeit és hogy „lesz még egyszer ünnep a világon” — ahogy a magyar költő énekelte régen. A halálsugarak felfedezésekor alig lehet hinni a békében, a francia baloldal győzelmében, Herriot nyilatkozataiban, az angol munkáskormány gyönyörű pacifizmusában, a háboruellenes mozga-

lom sikerében, az egész vergődő, hangos és koldusbotrajutott Európában. Hiszen, ha a béke oldalára billen egyszer a mérleg, — nincs szerencsénk — a következő nap vérbeborul a föld egyik sarka és ha ma felfedezik a tuberkulózis gyógyszerét, holnap elkészül valami fegyver a halál szolgálatára. Riadtan állunk már régen a szakadékos parton és nézzük azt az izgalmas versenyt, amelyet az élet fut a halállal. Ez a sors: a célba mindig a frissebb, a halál ér előbb, pár mérfölddel megelőzi az életet, amely batáron jár, amikor versenytársa expresszszel száguld előre.

Európa nagy katonai tábor — mondotta nemrég egy angol politikus — Európában több a muníció, mint a kenyér. És az emberiség csak botorkál a sötétben a fegyverek alatt a déli sark-

tól az északiig. Minden nyomor, istenidő és dögvész elér már bennünket. A végzet kardja a fejünk fölött lóg. Egyszer — ki tudja? — valami nagy kétségbeesés lesz majd urrá rajtunk s elkövetkezhetik az idő is, amikor nem az élet reménye, az illúzió, hanem a győzelmes halál parancsai szerint fogjuk végigélni gyászkeretes napjainkat. Akkor majd emberek koporsókba fektetik az ujszülöttet, sirdombokon vetik meg a nászgyakat, meggyászolnak minden születést és részeg örömmel köszöntenek minden halált.

Ujszülött a koporsóban, — halott a bölcsőben: ez lesz a rendje a halál uralmának, amely a megsemmisülés pillanatával kezdődik és a születéssel végződik. Mathew Grindel halálsugara — sugara a fekete jövőnek.

A kormány a parlament összehívása ellen

Még nem fejeződött be a vizsgálat a trbovljei vérengzés ügyében
Aggasztó az albán helyzet

Beogradból jelentik: A politikai helyzetben semmi lényeges változás nem állott be. A belpolitikai élet izgalmai egyelőre teljesen lecsittultak és a pártok érdeklődését a külpolitikai események foglalják le. A legéberebben az albániai polgárháboru fejleményeit figyelik a politikai körök, tekintettel arra, hogy az SHS. királyság — és általában az egész Balkán — fontos érdekei forognak kockán Albániában. A kormány még eddig nem foglalt állást a felkelés ügyében, egyrészt azért, mert jelenleg még tisztázatlan az albániai helyzet, másrészt mert csak az esetben lesz szükség külpolitikai akcióra, ha valamely külső hatalom a status quo megakartja változtatni.

A külügyminiszterhez közelálló Vreme szerint a jugoszláv kormány magatartása az albán kérdésben egyszerű és világos: az SHS. királyság — hűen Albánia függetlenségének elvéhez — semleges marad, de valamely külföldi intervenció azzal a hatással lenne, hogy mégis eltérne az említett elvől.

Ez a kétségtelenül sugalmazott cikk nyilvánvalóan Rómának szól, miután elsősorban olasz beavatkozástól tartanak.

Tárgyalások az albán helyzetről

A külügyminiszteriumban kedd délelőtt a külföldi követekkel behatárolt tárgyalások folytak az albán eseményekkel kapcsolatban. Gavrilo-vics Pante külügyminiszterhelyettes délelőtt először Seba cseh követ látogatását fogadta, majd Bordreró olasz követtel és Dodge amerikai követtel folytatott meg-

beszéléseket.

Offinger osztrák ügyvivő Ribarzs meghatalmazott minisztert látogatta meg.

A kormány fölöslegesnek tartja a parlament összehívását

Az ellenzéki vezéreknak kedden a királyhoz intézett távirata érhetően nagy feltűnést keltett politikai körökben és a pártok lapjai különböző kommentárokat fűznek az ellenzéknek ehhez a lépéséhez. Általában az a vélemény alakult ki, hogy az ellenzéknek ez az akciója nem fog a politikai helyzetben semmi változást sem előidézni és az tisztán formális jellegű, amelytől maga az ellenzék sem vár komolyabb eredményt.

Kormánykörökben rámutatnak arra, hogy az ellenzék rendkívül helytelenül váasztotta meg a parlament összehívásának indokait, miután csak áltana az ország tekintélyének, ha a szomszédos országok belpolitikai eseményei miatt összehívják a parlamentet. Eppen ezért bizonyosra veszik, hogy az ellenzéki vezérek táviratának semmi eredménye sem lesz.

A független munkáspárt nyilatkozata a trbovljei eseményekről

A beogradi sajtót még mindig élénken foglalkoztatják a trbovljei események és azokhoz a lapok pártállásuk szerint, különböző és egymással ellentétes kommentárokat fűznek. Vilder belügyi államtitkár, aki, mint jelentettük, kedden a helyszínére utazott, még nem tett a kormánynak je-

lentést vizsgálata eredményéről.

Nagy feltűnést keltett Beogradban a független munkáspártnak az ellenzéki lapok keddi számában megjelent nyilatkozata a trbovljei vérengzésről. Hosszu idő óta ez az első eset, hogy a kommunisták nyilatkozatának a beogradi polgári lapok helyet adnak. A nyilatkozat, amelyet a független munkáspárt nevében Kaclerovics Misa irt alá, többek közt a következőket mondja:

— Az összeütközést az Orjuna tagjai provokálták, akik a munkások előtt elvonulva nemcsak szavakkal és megjegyzésekkel inzultáltak a munkásságot, hanem tetteleg is bántalmazni akarták őket azon a címen, hogy a menet számára helyet csinálnak az uccán. Az első husz lövést az Orjuna menetéből adták le a munkások csoportjára. Ilyen provokációra nehéz nem válaszolni. Senki sem kívánhatja a munkásságtól, hogy vágóhídi marhának tekintse magát, amelybe mindenki szabadon belelőhet, aki csak akar. A munkások a szükséges önvédelmet gyakorolták és az a körülmény, hogy az áldozatok közülök kerültek ki nagyobb számban, a legvilágosabban bizonyítja, hogy nem ők készítették elő a támadást, sőt még nem is készültek fel kellően a védekezésre. A rendőrségnek módja lett volna, hogy megakadályozza az összeütközést, azonban ezt kötelessége ellenére mégsem tette meg. Megengedte a rendőrség azt is, hogy a sebesült Fakin bányamunkást az orjunások két órára kikössék, azután pedig a községi kőbányába hurcolják és ott agyonlőjjék. Ez is annak bizonyítéka, hogy tendenciózusak azok a jelentések, amelyek szerint a ljubljana-i pártlapunkban néhány nappal ezelőtt nyíltan a következőket irtuk: „Minden nacionalistát meg kell ölni és nem szabad megengedni, hogy Trbovljébe bevonuljanak”. Ilyesmi ljubljana-i lapunkban sohasem jelent meg.

A külügyminiszter cáfolja a román zavargások hírét

A romániai zavargásokról elterjedt hírekkel kapcsolatban a külügyminiszterium sajtóosztálya a következő hivatalos cáfolatot tette közzé:

— Illetékes helyen arról értesülünk, hogy alopaltanok mindazok a hírek, amelyek külföldről Beogradba értek bizonyos román zavargásokról. Ugyancsak alopaltan annak a beogradi lapnak a felfogása, amely állandóan támadja a szövetséges országot. Romániában senki sem gondolja, hogy a cotrocenii robbanás súlyos következményekkel járna az országra.

a magyar kormánynak. Bejelenté, hogy hajlandó beszüntetni a magyar kormány és a kurzus elleni sajtótámadásokat, ha a forradalmak bebörtönözöttjeit szabadlábra helyezik, az internálótáborokat felosztatják s a nem exponált emigránsok ellen pertörést rendelnek el.

A bécsi emigránsok közül már csak nagyon kevesen vannak, akik nem akarnak hazamenni. Ezek közé tartozik Jászi Oszkár, Göndör Ferenc s Az Ember szerkesztői gárdája is.

Svájci frankkal fizet a kormány

a magyarországi vagonjavításokért
Új megállapodás a MÁV. gépgyárral

Az S. H. S. királyság, mint ismeretes, a vagonok és mozdonyok nagyrészt a magyar vagongyárakban és a budapesti állami gépgyárban javíttatja ki. A magyar vagonkartel és a MÁV. gépgyár két javítási szerződést kötött a beogradi kormánnyal, amelyek közül a második még most is érvényben van és állandóan nagymennyiségű vagon és mozdonyt szállítanak át az S. H. S. királyságból Magyarországra javítás céljából.

Eddig a beogradi kormány a javítás költségeit, amely igen tekintélyes összeg, magyar koronában fizette, ami a vagonkartel és az állami gépgyár kivánságára történt. Ezek a vállalatok ugyanis abból indultak ki, hogy az ilyen kikötés a magyar korona után keresletet támaszt és így javítják a magyar valuták árfolyamát. Most, úgy látszik, megváltozott a felfogás, mert a Jugoszláv Államvasutak hozzájárulásával a fizetendő ellenérték valutáját megváltoztatták. Ezentúl az S. H. S. királyság svájci frankban fizeti ki a vagonjavítások költségeit és ugyanígy a magyar kormány a svájci valutát kap a javításokért.

Szakemberek gyűlésén a vallásáról

A nemzetgyűlésen a vámtarifa-javaslat vitáját folytatták. Több felszólalás után a javaslatot általánosságban elfogadták.

A délutáni ülésen, amelyen a javaslatot részleteiben kezdték tárgyalni, Szabó József keresztényszocialista szóváltója a vasutasztrájkból kifolyólag elbocsájtott tizenegy mozdonyvezető ügyét és követelte, hogy vegyék őket vissza a szolgálatba. Utána Lendvai-Lehner István interpellált a pécsi egyetemén május 26-án történt verekedésekről. A zsidó hallgatók eljárását vallásghalásznak nevezte. Kijelentette, hogy tudomása szerint a zsidó egyetemi hallgatók egy keresztény hulla boncolása után fogkefét vettek elő, amellyel vizet spricceltek a hullára és közben azt kiabálták, hogy: »Mehet a menyországba.« Emiatt támadt a verekedés. Nagy József rektor szerint a zsidók kezdték a verekedést. Kéri a kormányt, hogy rendelje el a szigorú vizsgálatot, majd azt követeli, hogy a jövőben zsidó hallgatók csak zsidó hullát boncolhassanak.

Lendvai interpellációjára Klebelsberg Kunó vallás- és közoktatásügyi miniszter kijelentette, hogy az incidensről tudomása van és az ügyben szigorú vizsgálat folyik, amelynek eredményéről a napokban kap jelentést.

— Ha tényleg megtörtént ez az eset — mondotta Klebelsberg — példátlan szigorúsággal fogom elvenni a kedvüket mindazoknak, akik

az ilyen dolgokat elkövetik. A hullák felekezeti osztályozására nézve kijelentette a miniszter, hogy a szabályok nem ismernek vallás-

különbséget a hullák között és nem lehet egy vallásfelekezetet sem arra kényszeríteni, hogy boncolási tanulmányok céljára hullákat szállítson.

Painlevé a francia kamara elnöke

Millerand nem akar lemondani

Párisból jelentik: A kamara új elnökévé 296 szavazattal Painlevét választották meg, Maginot volt hadügyminiszter 290 szavazatával szemben. A kommunisták jelöltje Marty volt.

A „Matin” jelentése szerint Millerand elnök a baloldaliak határozata ellenére sem akar lemondani. Ha baloldali politikusok

nem vállalnának az ő kezéből miniszteri kinevezéseket, akkor ő mégis módját ejtené annak, hogy kormányt nevezzen ki. — A lap közli azt is, hogy a jobboldal Millerandnak lemondása esetén képviselőiséget ajánl fel, hogy részt vehessen a parlament munkájában és elveit mint aktív politikai képviselhesse.

„A Habsburgok voltak Magyarország igazi feldarabolói”

Kacziány Gézárt elítélték Habsburg-ellenes röpirata miatt

Budapestről jelentik: A múlt évben Kacziány Géza »Az utolsó koronás Habsburg« címen hosszabb röpiratot írt, amelyben Ferenc Józsefet »sötét vén zsarnoknak« nevezte, aki »kétszínűségével, határozatlanságával és jellemének egyéb fogyatékoságaival« az osztrák-magyar monarchia sirásója volt. Az ügyészség a röpiratban foglaltak miatt a királyi ház tagjainak megsértése címén eljárást indított Kacziány Géza ellen, akinek ügyét szerdán tárgyalta a budapesti büntető törvényszék.

A tárgyaláson Kacziány kijelentette, hogy a röpiratért vállalja a felelősséget. Elmondotta, hogy a röpiratot hazafias kötelességből írta azért, hogy megmutassa a magyar népek: kik voltak Magyarország igazi felosztói és feldarabolói. Állításai igazolására hivatkozott báró Marguttinak, a király főhadsegédének emlékiratára. 1907 július 8-án tinnepelte a magyar nemzet Ferenc József megkoronázásának 40 éves évfordulóját. A budavári koronázótemplomban fényes hálaadó istentiszteletet tartottak a jubileum örömeire. Ferenc József és a trónörökös Ferenc Ferdinánd együtt jöttek ki a templom ajtaján, Margutt, mint emlékiratában írja, három lépésre követte őket és ekkor hallotta, amikor Ferenc Ferdinánd a következőket mondotta Ferenc Józsefnek:

— Utálom ezeket a magyarokat.

— Én is utálom őket. — felelte Ferenc Ferdinándnak a király.

Az elnök: IV. Károlyról is írt ön, mint olyanról, akit a hosszú haj és a rövid ész vezet.

Kacziány: Károly ingatlanságát bőven kifejtette a füzet. Hiszen napnap után elcsapta hol az egyik, hol a másik miniszterét, kapkodott állandóan jobbra-balra, paktált minden nemzetiséggel. Wekerle Sándor beszélt el a következőket. Az eset 1918-ban az ő miniszterelnökségének utolsó heteiben történt. IV. Károly ekkor odaigért a nemzetiségeknek Erdélyt, a Vajdaságot és Szlovéniát. Wekerlehez dr. Korosec jött fel több társával és tudatták vele a király ígéretét. Wekerle a Gödöllőn tartózkodó királlyal akart beszélni, felvette a telefonkagylót. A másik kagylót Korosec tartotta. Jelentette a királynak Wekerle, hogy megjelentek Korosecék és azt követelték, hogy az ígéretet váltsák be.

— Nem igaz, hazudnak azok a fickók. — jelentette ki IV. Károly.

Ezután a vád- és védbeszédeket tartották meg, majd a bíróság másfélórás tanácskozás után bűnösnek mondotta ki Kacziány Gézát és ezért kétszázézer korona pénzbüntetésre ítélte, egyben elkobozta a bűnjelként lefoglalt füzeteket.

Az ítélet ellen úgy a védő, mint az ügyész felebbezett.

Könyörgő istentiszteleteket tartottak Bécsben Seipel felgyógyulásáért

Magyar detektívek nyomoznak Leobenben az anarchista összeesküvés után

Bécsből jelentik: Seipel kancellárt a wieneni kórház kórterméből átszállították Hellrich gondnok lakására, amely a kórházi kápolna szomszédságában van. A kancellár körül sok tisztelője foglalatokodik. Nyolc-tíz orvos, köztük a kiváló Schnitzler, aki Schnitzler Arthur író öccse, Eiselsberg, Singer, Steiger és más professzorok, valamint a betegápoló nővérek mindent megtesznek a súlyosan sebesült érdekében. Szerdán reggel is megjelent Frank helyettes kancellár, Kienböck és Schmitz miniszterekkel együtt a kancellár betegágyánál, akivel hosszú ideig tartó beható tárgyalást folytatott aktuális kérdésekről. A Wieden-kórház előtt állandóan nagy tömeg gyűl össze és izgatottan várja a legújabb orvosi bulletinek kifüggesztését. Nagyon sokan virágcsokrokat visznek a betegnek és Seipel kancellár szobája zsufolva van virággal. Szerdán Bécs templomában könyörgő istentiszteletet tartottak a kancellár felgyógyulásáért. Erre az időre, délelőtt kilenctől

ig, az összes üzleteket bezárták.

A nyomozás még nem vezetett eredményre

Javoreket átszállították a rabkórházba. Állapota súlyos, de nem életveszélyes. Az éjszakákat nyugtalanul és álmatlanul tölti. Mellese nem revolvergolyótól származik, hanem az ütésektől, amelyeket a felháborodott közönségtől kapott, a büntetés elkövetése után. Táplálékot még nem vett magához.

A nyomozás során megállapítást nyert, hogy Javorek pénteken távozott el pollensteini lakásáról és Badenbe utazott ahol a kerületi betegpénztártól felvette a felesége s egyik rokona számára járó betegápolási segélyt. Ezzel a pénzzel azután Grába utazott, ahol egy rendőri felügyelet alatt álló növel töltötte az időt. Innen utazott azután Bécsujhelyre.

A rendőrség főleg annak kiderítésén fáradozik, voltak-e és kik voltak Javorek tettestársai. Ezideig azonban erre semmi nyomot nem

találtak. A budapesti rendőrség híradásai arról, hogy a Javorek-féle merénylet egy egész Európára kiterjedő anarchista-hálózat műve, óriási feltűnést keltett Bécsben. A bécsi rendőrség erre vonatkozóan a következő hivatalos nyilatkozatot adta ki:

Magától értetődik, hogy a bécsi rendőrség a külföldi hatóságoktól érkező közléseket a legbelsőbban megvizsgálja. A budapesti rendőrségnek a szóban forgó ügyben adott utmutatása nyomán is a legalapvetőbban folytatjuk és fogjuk folytatni a vizsgálatot. Ezideig azonban a legcsekélyebb támpontot sem találtuk arra nézve, hogy a budapesti jelentés a tényeknek megfelelő-e.

A Bécsbe utazott magyar detektívek már tovább utaztak Leobenbe, ahol az osztrák hatóságokkal folytatják a nyomozást azon a nyomon, amit Sztaron elfogatásakor tett vallomásából merítettek.

Félbeszakították

az angol-orosz tárgyalásokat
A City nem hajlandó kölcsönt adni Oroszországnak

Londonból jelentik: A londoni angol-orosz tárgyalásokat kedden félbeszakították és a szerdára összehívott ülést már nem tartották meg. A tanácskozások felfüggesztését azzal indokolják, hogy az angolok időt akarnak adni az orosz delegátusoknak arra, hogy a tárgyalás alatt levő fontos angol javaslatokat részletesebben át tanulmányozzák. Ezzel szemben az a hír terjedt el, hogy a tárgyalások zsákutcába kerültek, mert a londoni Citynek az a véleménye, hogy Oroszországnak nem lehet hitelt nyújtani. A tárgyalások szünete alatt az angolok kísérletet tesznek arra, hogy kompromisszumot hozzanak létre az orosz delegátusokkal a fennálló ellentétek kiegyenlítésére.

A hétfői tárgyalások során angol-orosz vegyes bizottságot alakítottak azoknak a károknak a megállapítására, amelyeket a Murman-vidék angol megszállása Oroszországnak okozott.

Terjed az albán felkelés

Bajram Cur a felkelők élére áll?

Beogradból jelentik: Albániából érkező hírek szerint az ottani polgárháború napról-napra nagyobb méreteket ölt. A felkelők északra és délről Tirana ellen vonulnak. Redzep Salja csapataival Ljesig nyomult elő, ahol összeütközött a kormány csapataival. A tiranai kormány állandóan új csapatokat küld harcra, de a felkelők is folyton újabb segítséget kapnak úgy, hogy a harc kimenetele teljesen kétséges.

A felkelés szerdán Beratra is átterjedt, ahol az egész helyőrség felháborodott. A felkelők ultimátumot küldtek a kormánynak, hogy azonnal mondjon le, különben megtámadják Tiránát.

Tiranai jelentés szerint Bajram Cur magatartása aggodalomra ad okot. Az a hír, hogy Bajram Cur Krumából elindult csapataival, részben Ljes, részben Berat irányában. A kormány erősítéseket küldött Ljesbe. A csapatok nagyrészt azonban Tiránában tartja, hogy szükség esetén a várost megvédelmezhesse. A fenyegető helyzet miatt a kormány nem hivatalosan ugyan tárgyalásokat kezdett a felkelőkkel, akiknek kedvéért a kormányba máris bevontak ellenzéki személyeket. Tiránába szerdán sok menekült érkezett Szkutariából.

CIRKUSZ

•••

Cipészhistoria

Dr. Olvashatatlan Aláriás nevezetű fiatalember egy szép tavaszi napon beállított a suszterjéhez.

— Alászolgája. Mit parancsol?

Ezt kérdezte a suszter.

— Cipőt szeretnék.

Ezt felelte az Olvashatatlan, akit ezután röviden kuncsaftnak fogunk nevezni.

A suszter gunyosan válaszolta:

— Cipőt? Azt mincjárt gondoltam, hogy nem aszpirinért tetszett beírani a suszterájba.

Más kuncsaft már rég otthagya volna a susztert, ha így beszélt volna, de a mi kuncsaftunk ismerte az emberét. A susztereknek abból a fajtájából való volt, akiket politikus csizmadiának neveznek. Ők mondják az élet aranybölcsességeit. A kuncsaft megismételte az óhaját.

— Cipőt szeretnék. Azért mondom, hogy cipőt, mert hiszen csizmát is rendelhetnek.

— Uraságod nem rendelhet csizmát — felelt a mester — mert uraságod se nem gróf, se nem paraszt. Uraságod saldakontista, aki vagy cipőben, vagy papucsban jár. Milyen cipőt parancsol?

— Sárkát. Egy szigorú feltétellem van. A cipő ne legyen szűk!

A mester hangosan felnevetett.

— Oh mily balga világnézet! Hát tud-e egy kényelmes cipő olyan örömet szerezni a gazdájának, mint egy szűk?

— Egy szűk cipő csak a suszternek okozhat örömet. És a házmester fiának. Mert neki szoktam adni, ha már nem tudom viselni.

A mester összecsapta a kezét.

— Oh mily ferde felfogás! Hadd magyarázzam meg önnek a szűk cipő előnyeit, amelyeket uraságod öntudatlanul is élvezett. A szűk cipő isteni örömet nyújt a gazdájának, amikor leveti. Hát ön hálátlan ember elfelejtette azt a nagyszerű örömet, amit akkor élvezett, amikor becses lábát kibujtatta a szűk cipőből. És azonkívül gazdaságos is a szűk cipő. Tovább tart, mert kiméljük...

— A lábunkat!

— Igen, azt is, de vele kapcsolatban a cipőt. Este rögtön levettük és biztosan sohse felejtjük el kaptafára verni. Mert hátha tágul. Mindezen előnyök figyelembevételével uraságod egy igen praktikus cipőt fog tőlünk kapni. Jani mértéket veszünk.

Letérdelt a kuncsaft mellé és méricskélteni kezdte a lábát.

— Jani irjad! Én majd megadom a mértéket.

Nyilvánvaló lett, hogy miért szeretik magukat a cipészek mértékadó köröknek nevezni. Pár pillanat múlva a mester feikelt és ünnepélyes hangon mondta:

— Megmértetted és könnyűnek találtatott!

— Micsoda!!

— A lába méretett meg és a cipő elkészítése könnyűnek találtatott. Uraságodnak a lábán nincsen semmi szabálytalanság, tehát könnyen csinálhatunk cipőt. A legkönnyebben.

— Mi az ára?

— Mi svájci frankban számolunk. Ötven frank, azaz ötven aranykorona.

— De kérem hisz az borzasztó sok. Békében legfeljebb 20 korona volt egy pár cipő.

A mester hangosan kacagott:

— Jó vicc! Uraságod úgy látszik, hogy nem tudja, hogy háború volt és minden megdrágult! Békebeli összegért akar valamit venni. Jó, hogy nem akar ezer forintért egy házat venni.

— De kérem én aranykoronában fizetek. Miért kell akkor duplán fizetnem?

— Ja az más. De tudommal ön papírban fizet. Kilencszázezer magyar koronát, azaz 800 dinárt.

— Igen. Ha 50 aranykoronát kér.

— No látja. Aranyban alkuzik és papírban fizet. Szép kis kuncsaft. Fizessen, mert rögtön emeljük az árakat.

Dr. Olvashatatlan fizetett. De még kikötötte.

— De jó legyen! Békebeli bőrből!

— Az lesz!

Egy hét múlva felvette a cipőt, egy hét múlva kiszakadt. Dühösen rohant a suszterhez.

— Disznóság! Már kiszakadt a cipő.

Egy hete hordom.

A mester vállalt vont.

— Ne mondjon ilyet. Ez a cipő békebeli, mint ahogy ön kívánta. 1913-ban csináltam egy kuncsaftnak. Visszamaradt. Tehát már 11 éves. Nem panaszkodhatik, hogy nem tartott elég ideig! Stella

Avaescu tábornok éles támadása Bratianu ellen

Hivatalosan cáfolják a romániai zavargások hírét

Azok a rémhírek, amelyek hétfőn egy állítólagos budapesti jelentés alapján a jugoszláviai sajtóban a romániai forradalomról megjelentek és amelyeket a Bács-megyei Napló már kedden reggel megcáfolt, — élénken foglalkoztatták a nyugati államok sajtóját is. Most a *Central Radio* római tudósítója bukaresti tudósítás alapján megállapítja, hogy a rémhírek *Avaescu tábornok, volt miniszterelnöknek egy beszéde következtében terjedtek el*. *Avaescu* ugyanis vasárnap Bukarestben egy népgyűlésen rendkívül éles

beszédet mondott a kormány ellen, amelyben kijelentette, hogy *ha kell, erőszakkal is azon lesz, hogy a román politikai közelet új alapokra helyezze, Romániának a kizsárolt többi államaival szemben elhidegült viszonyát újból megszilárdítsa és rendezze a besszarábiai kérdést, valamint Románia külföldi tartozásait.*

Bécsi és londoni jelentések szerint Románia ottani követségei hivatalos cáfolatot adtak ki, amelyben közlik, hogy a világsajtóban elterjedt rémhíreknek semmi alapjuk sincs.

Magyarország szanálása a Népszövetség előtt

Londonban tárgyalások folynak a kölcsön elhelyezéséről

Budapestről jelentik: *J. Smith*, a Népszövetség ellenőrző népbiztosa, aki most készíti elő jelentését a magyar szanálási akcióban kifejtett egyhavi tevékenységéről, a jövő hét első napjaiban Genfben lesz és a Népszövetség júniusi tanácsülésén személyesen terjeszti elő a magyar rekonstrukcióra vonatkozó elaborátumát. *Mr. Smith* ez alkalommal résztvesz abban a vitában, amelyet a Népszövetség tanácsülésén a magyar szanálás ügyének napirendre tűzése előidéz. A tanácsülésre elmegy *Mr. Smith*-szel a magyar kormány delegátusa is, akinek a magyar kérdés vitájában joga van a főtanácsban helyet foglalni. A magyar delegátus személyére vonatkozóan illetékes helyen még nem történt döntés, de *nincs kizárva, hogy maga Bethlen István gróf miniszterelnök lesz Smith főbiztos utársza.*

Smith még elutazása előtt megismerkedik a parlamenti pártok vezetőivel, mert meg akarja ismerni felfogásukat a szönyegen levő nagy

problémákra vonatkozóan. *Mr. Smith* kíséretével együtt vasárnap délután utazik el Budapestről és június 20-ig marad Genfben.

Popovics Sándor, az új magyar jegybank elnöke, aki a Népszövetség pénzügyi bizottságának meghívására a múlt héten Londonba utazott, fontos tárgyalásokat kezdett a City bankjaival a magyar kölcsön plasszirozására vonatkozóan. A tárgyalások finalizálása előreláthatóan a jövő hét első napjaiban megtörténhetik. Ekkorra Londonba érkezik *Teleszky János*, aki jelenleg még mindig Rómában folytat tárgyalásokat.

Popovics londoni elfoglaltsága miatt a magyar jegybank működésének megkezdése halasztást szenved. A jegybanknak ugyanis június 10-én kellett volna működését megkezdnie, de miután a megnyitást még egy-két főtanácsülésnek kell megelőznie, melyen *Popovics*nak feltétlenül részt kell vennie, a bank *üzletmenetét csak június 15-ike körül kezdi meg.*

A Galambiskola

tanítónője

süketre pofozott egy kis fiút

Szuboticán a negyedik körben van az ugynevezett Galambiskola, ahova a magyar elemista tanulók egy része jár elsajátítani az írás-olvasás és számolás ismereteit. Meg lehet állapítani, hogy az iskola egyik tanítónője éppen nem galamb-lelkű művelője a népnevelésnek. Nem szívesen foglalkozunk egy-egy iskola belső ügyeivel s nem tartjuk feltétlenül »tanbetyár«-nak azt a tanítót, aki kissé erélyesebb eszközökkel tart fegyelmet. A Galamb-uccai iskola harmadik osztályának egyik tanítónője azonban a fegyvelm fentartására olyan eszközöket használ, amellyel szemben a tanügyi hatóságoknak feltétlenül intézkedniök kell.

A múlt héten földrajz órán *egy fiút, hogy ez valószínűleg egész életére nyomorékja marad a tanítónő tanítási módszerének.*

A kisfiu hadiárva, apja a háborúban elhunyt. Egyike az iskola legjobb

és legszorgalmasabb tanulóinak, eddig mindig kitűnő osztályzatot kapott.

A múlt héten földrajz óra alatt ez a kisfiu nem jegyezte elég gyorsan a könyvében azt, amit a tanítónőnek jegyeztetni kívánt. Ezért a mulasztásért a néni *hítlövön vágta a fiút*. A kisgyerek otthon nem mert panaszkodni, kedden azonban olyan fájdalmak lettek, hogy elsírta megveretése történetét az édesanyjának. A fiu hozzátartozóinak kívánságára dr. *Török Béla* főorvos megvizsgálta a megvert fiút s konstataulta, hogy

az ütés következtében *dobhártyáján repedés jött létre s mint-hogy az azóta inficiálódott, állapotja komoly.*

A kisfiúnak hosszadalmas orvosi gyógykezelésre van szüksége s így nincs kizárva, hogy egész életére nyomorékja marad a földrajz órán kapott pofonnak.

Hisszük, hogy a tanügyi hatóságok igazságos megtorló intézkedése nem marad el a tanítónővel szemben, aki nyilvánvalóan pályát tévesztett, mert semmiképp sem való a tanügy szolgálatára.

Késik a rádiórendelet végrehajtása

A postaügyi miniszterium nem intózi el a benyújtott kérvényeket

Még az elmúlt év novemberében jelent meg a Slusbene Noviné-ban a rádiótelefonra vonatkozó miniszteri rendelet, amely a leadó állomásoknak és felvevő készülékeknek az ország területén való föllállítását szabályozza. A rendelet többek között kimondja, hogy a határtól husz kilométernyi körzetben tilos leadó állomást föllállítani. A fölvevő állomásokra nézve pedig úgy intézkedik, hogy azok föllállítására a posta- és táviróügyi miniszteriumhoz kell fordulni engedélyért.

A rendelet kibocsátása óta egy félvult el anélkül, hogy végrehajtásának bármiféle nyoma volna. Az a nagy érdeklődés, amelyet a közönség körében a rádiótelefon által nyújtott lehetőségek keltenek, sok amatőrt arra indított, hogy szabályszerű uton engedélyt kérjen fölvevő állomás fölszerelésére. A posta- és táviróügyi miniszterium azonban még egyetlen ilyen kérvényt sem intézett el, úgy, hogy a rádiótelefon föllállításának joga tekintetében a legnagyobb bizonytalanság uralkodik. Ennek az a következménye, hogy míg a külföldön óriási mértékben emelkedik nap-napután a rádióamatőrök száma és például Amerikában minden tizedik embernek van felvevőkészüléke, addig nálunk az emberek legnagyobb része teljes tájékozatlanságban van a modern technika másutt már közismert eszközéről.

Palics örömei

Telefonmizériák — Villanybajok

A nyári Szubotichán Palics teszi elviselhetővé, amíg az idegesíti az ott lakókat, a palicsi lakosok hatalma és erekednek. A palicsi lakosok kényes óra előtt leme igen so-szeretné-inkájukhoz nem városba kan v. jelenlé- nek fűrészt hozza fogna. kell bejönni. A fürdőhelyről jöhetnek a gőzfürdőbe.

2) Az esti és éjjeli villanyosjáratok unos-untalan hangoztatott hiánya megzavarja a bentlakók munkáját, a kirándulók szórakozását.

3) Az ujonnan épült, vagy berendezett villalakásokba nem lehet villanyórát kapni s így nem lehet világítani.

4) Este nem lehet Palicsra telefonálni. Hétfőn este például elterjedt Szuboticán az a hír, hogy öt ember csónakázás közben belefutott a palicsi tóba. A palicsi rendőrségnek elromlott a telefonja s még a rendőrkapitányság sem tudott meggyőződni, hogy a hír igaz-e.

5) Vasárnap tíz órától kezdve egyáltalán nincs telefon. A telefon szempontjából Palics egy rangban van a városoktól messze eső pusztákkal. Palicson is csak korlátozott nappali telefonszolgálat van. A szubotichai postahivatal már több ízben tett felterjesztést, hogy Palicsot tekintse a postaigazgatóság fürdőhelynek. A felterjesztéseknek semmi fogantatja nincs.

6) Azaz valami mégis van. Eddig Palicson voltak ugynevezett nyári telefonállomások. Azok, akik csak

SPORT

„Rá-rá-ré...“

Az amerikai atléták előnyomulása

Newyorkból jelentik: »Rá-rá-ré!« — ez a hosszú elnyújtott diadalordítás ünnepelte Stockholmban a győztes amerikai atlétákat. Mikor például Meredith a 800 m-es futásban 1 perc 51.9 mp-es idővel győztesen szakította el a célszalagot, Parter olimpiai bajnok (London, Magasugrás: 1.90 m.) a nagytribün mellvédjére ugrott s a csillagos lobogóval hadonászva vezényelte az amerikai kolóniát: »Rá-rá-ré...« Tizenhét esattant föl a diadalordítás a tribünön, mert tizenhét versenyben győztek Stockholmban a nagyszerű jenki-atléták.

Amerikában mindent elkövetnek most, hogy Párisban megismétljék a stockholmi színjáték s ha az előjelek nem csálnak, Amerika megint minden nemzetet maga alá gyűr az »olimpiai szent héten«, ahogyan az olimpiász atlétikai versenyeit általában nevezik.

A legutóbbi filadelfiai és dorthmouthi versenyeken kitűnt, hogy Amerika az eddig elhanyagoltnak látszott középtávokon is győzhet. Ebből a nézőpontból valósággal sportvilágeseménynek számít az 1500 m-es olimpiai próbaverseny, amelyben a newarki James J. Connelly 3 perc 57 mp-es remek idővel győzött.

Robertson olimpiai tréner tudta, mit csinál, mikor Jole Ray-t az 1500-as tréningtől eltűnt, Rayt speciálisan az 5000 m-es versenyre készíti elő. Connelly legerősebb ellenfele Párisban Nurmi lesz, aki 3 p 53 mp-cel tartja 1500 m-en a világrekordot, de egyelőre még 4 p-en felül fut. Nagyszerű futást várnak a svéd Wide-től is, aki legutolsó versenyében 9 p 24 mp-es időt ért el 2 angol mérőföldön. (Világrekord 9 p 9.6 mp, Shrubbs, Anglia.)

A Harvard-egyetem versenyén bukant ki a középtávutókat még eltakaró ködből az első reményteljes olimpiikon. Walters 1 perc 55.2 mp-re futotta a 880 yardot, vagyis valamivel 1 p 55 mp-en belül a 800 m-t. Hussey diákkaléja, Paddock riválisa, 9.8 mp-re futotta a 100 yardot a középtávutóban, majd 9.9 mp-re a döntőben.

Az eredmények sokaságából kiválik még Hillsnek, a Princeton-egyetem versenyzőjének 15 méter 6 cm-es sulydobása, Moore 9 p 37 mp-es 2 angol mérőföldes futása, egész sereg 10.2 mp-es, illetve 22.2 mp-es idő 100, illetve 220 yardon, továbbá Cox középiskolai diák 4 perc 25 mp-es futása egy angol mérőföldön. Amerika ezekkel az eredményekkel mindent letarolhat a párisi olimpiáson.

Bácska—Concordia. A Bácska csütörtökön megkezdte elmaradt bajnoki mérkőzéseit lejátszását. Csütörtökön a Concordia lesz az ellenfele, amelyen előreláthatólag fölényes győzelmet arat. A mérkőzést, amely fél hatkor kezdődik a Bácska-pályán, Szegedinác vezeti le. A meccs előtt a két egyesület 1 b) csapattal játszanak bajnoki mérkőzést.

A szegedi vasutas csapat Szuboticán. A Bácska és a ZsAK. vezetősége a pünkösdi ünnepekre lekötötte a szegedi Vasutas Sport Egyesület jóképességű csapatát, amelynek játéka érdekes sporteseménynek ígérkezik. A SVSE. Szeged egyik legjobb csapata és így szuboticei ellenfeleinek a legnagyobb felkészültséggel kell kiállniuk, ha sikeres eredményt akarnak elérni. A mérkőzéseket érdekessé teszi az is, hogy a szegedi csapattal több olyan játékos is Szuboticára jön, akik néhány évvel ezelőtt még itt játszottak és egykori egyesületeik legjobb játékosai közé tartoztak. A szegedi vasutas csapat színeiben játszik Vig Jazsa, a volt szuboticei vasutas kitűnő kapusa,

ugyszintén Karlovicz, Faragó fiatalok, Bokor szélsőcsatár és Czeglédi hátvéd, akik valamennyien a volt SzVAK. játékosai voltak. Pünkösdi vasárnapján a szegediek a Bácska ellenfelei lesznek és a Bácskának a legjobb formáját kell kijátsszania, ha a maga javára akarja eldönteni a mérkőzés sorsát. Pünkösdi másnapján a ZsAK. látja vendégül a SVSE. csapatát, amely biztos favoritja a hétfői mérkőzésnek.

Az Ostmark szombori revánsmérkőzése. Szomborból jelentik: A bécsi Ostmark és szombori Sport és Amateur kombinált csapata, — mint már közöltük, — csütörtökön tartja revánsmérkőzését az Amateur pályáján. A bécsi csapatban ez alkalommal Hofbauer is fog játszani és a revánsmérkőzésre még két újabb Ostmark játékos érkezett Bécsből Szomborba. A szombori csapatok is néhány új embert állítanak a játékba, hogy a vasárnapi győzelem után esetleg súlyosabb kudarcot ne valljanak. A mérkőzés fránt nagy érdeklődés nyilvánul meg.

OSKV—J. Makkabi. Mint Noviszadról jelentik, a OSKV. csütörtök délután barátságos mérkőzést játszik a J. Makkabival. A mérkőzés, — tekintve, hogy revánjszerű — izgalmasnak ígérkezik.

Magyar atléták nevezése az olimpiászra. Budapestről jelentik: A MASz. a következő atlétákat nevezte be a párisi olimpiászra: 100 m. Gerő, Kurunczy, Rózsahegyi, 200 m. Gerő, Kurunczy, 400 m. Kurunczy, 800 m. Benedek, Fonyó; 1500 m. Benedek, Grosz, Bejczy, 5000 m. Kultsár, Grosz, 10.000 m. Kultsár, Csekey, Marathon futás: Király, Lovass, Hrenyovszky, Bese, 4x100 m. staféta: Gerő, Kurunczy, Veres, Rózsahegyi, Balázs, Muskát, 4x400 m. staféta: Kurunczy, Benedek, Somfal, Gerő, 10 km. gyaloglás: Fekete, 110 m. gátfutás: Püspöki, Muskát, 400 m. gátfutás: Somfal, Dekatlan; Somfal, Pentatlon: Somfal, Magasugrás: Gáspár, Serf, Távolográs: Haluska dr., Molnár, Rudugrás: Karlovits, Brausz Károly, Hármasugrás: Molnár, Magyar, Somfal, Súlydobás: Bedő, Toldi, Forbát, Diskoszvetés: Toldi, Marvalits, Molnár (Eger), Osejthey dr. Gerelyvetés: Csejthey dr., Gyürkö.

Eldöntetlenül végződött a Carpentier-Tom Gibbons meccs. Georg Carpentier, a franciák nemzeti hőse, a nehézsúlyú boxoló világbajnokságáért Dempsey-el újra meg akar küzdeni és azért bécsi győzelme után Amerikába hajózott. A »nagy viadal« előtt azonban még Tom Gibbons-szal, a rettegett óriással kellett megküzdenie. Ez a meccs Michiganban folyt le, páratlanul nagy érdeklődés mellett. A mérkőzést megelőzően Carpentier kemény tréninget tartott. Tíz nappal ezelőtt egy homokszákon ütőerejét próbálta ki, de szerencsétlenül járt, mert balkéztorést szenvedett. A balesetet a legnagyobb titokban tartották, mert a mérkőzést minden körülmények között meg kellett tartani, különben óriási anyagi veszteség érte volna Carpentier-t. A mérkőzésen Carpentier olyan nagyszerűen tudta leplezni baját és olyan kitűnően operált jobbkezelével, hogy a 10 round-os meccset eldöntetlenül tudta tenni, Gibbons ugyanis csak olyan minimális pontdifferenciával mutatkozott jobbnak a bírák szerint, ami kevés volt a győzelem kihirdetéséhez. Carpentier kéztörését a közönség csak a verseny végén tudta meg és ekkor hatalmas tüntetést rendeztek mellette.

TŐZSDE

A dinár külföldi árfolyamai 1924. június 4.

Zürich 6.875.
Genf 6.90.
Berlin deviza 50.6 milliárd márka, valuta 49.950 milliárd márka.
Bécs deviza 855, valuta 851.
Prága deviza 41.85, valuta 42.05.
London 356.
Newyork 122.
Budapest (hivatalos árfolyam) 1075—1115.

Noviszadi terménytőzsde, június 4. Gyenge forgalom mellett lanyha volt az irányzat. Irányárak: Buza 295 dinár. Árpa 295 dinár. Zab 285 dinár. Tengeri 222.50 dinár. Bab 640 dinár. Liszt 0-ás 475 dinár, 2-es 420 dinár, 5-ös 365 dinár, 6-os 325 dinár, 7-es 285 dinár. Korpá 190 dinár.

Beograd, június 4. Zárlat: Amsterdam 31.50, Bukarest 34.25, London 361.25, Páris 4.27, Newyork 83.75, Bécs 0.1168, Milano 3.6275, Genf 14.75, Prága 2.456, Szófia 58.50, Budapest 0.10.

Zürich, június 4. Zárlat: Beograd 6.8750, Newyork 569, London 24.4750, Páris 29.30, Milano 24.80, Prága 16.60, Budapest 0.0065, Bécs 0.007985, Szófia 4.0250.

Budapest, június 4. A devizaközpont hivatalos árfolyamai: Beograd — Dinár 1075—1115. Bukarest — Lei 375—395, London 388300—398300, Font 385300—398300, Milano 3910—4030, Lira 3870—4030, Newyork 89900—92200, Dollár 89050—92200, Páris 4620—4770, Frank 4570—4770, Prága 2620—2640, Szokol 2590—2690, Takarékkorona 133.

Értéktőzsde. A mai tőzsdén, élénk forgalom mellett a különböző kategóriánál emelkedtek a részvényárak. Tőzsdezárlat (ezer forint): Magyar Államkassza 480, Magyar Államkassza 480, Osztrák Lloyd-bank 1310, Társasági Hitel 682, Jelzálogbank 96, Olaszbank 240, Magyar Hitel 1. Mag. Karékpénztár: Borfőv. 194.8, I. bpesti Pesti H. Bizt. 1100, Sod-miskolci 157, Gizelke 157, Gyarmati 157, Gyalomai 157, Bányák és téglagyárak: Beocsmi 2285, Borsodi 165, Cement 105, Szászvári 420, Kohó 610, Istvánegria 55, Drasche 300, Magnezit 2600, Aszfalt 88, Ált. közsébk. 4900, Saigó 275, Urlikányi 1310. Nyomdak: Athenaeum 195, Franklin 125, Gicbus 45, Kunossy 14.5, Pallas 160. Vasművek és gépgyárak: Coburg 45, Gróf Csáky 21, Gazd. gép 210, Fegyver 1400, Frankl 150, Ganz Dan. 4000, Ganz vill. 1850, Hofherr 210, Kistarcsai 64, Láng 176, Lipták 15.5, Ált. gépgy. 45. Különféle vállalatok: Ált. gázizzó 16, Bóni 96, Danica 160, Dorogi 32, Déli-cukor 685, Czinner 31.50, Égisz 51, Izzó 760, Gyapjaszó 65, Papir 36, Részvényserf. 288, Temesi szesz 260, Fővárosi sör 43, Mútrágya 186, Karton 107, Klein 10.5, Keleti 38, Ligetszan. 30, Cukor 3650, Vasútforg. 270. Falpari vállalatok: Guttman 510, Hazai fa 175, Honi fa 11, Malomszky 18, Ofa 625, Szlavónia 122, Nasici 2900, Viktória but. 85, Zentai 170. Közlekedési vállalatok: Adria 2100.

TÜKRÖT

csiszolt üveget, moscing munkát, régi tükrök javítását legolcsóbban és legszebben, garancia mellett — az

ALBA
TÜKRÖGYÁR
NOVISAD

Kamenička ulica 15 — készit.

Kérjen árajánlatot

512

SZENTI és VIRÁG

épület- és bútorgyára, Subotica

Sudarevičeva ul. 66. Telefon 383

Legmodernebb gépekkel felszerelt helyiségekben készit az utalatos-, lakatos- és parkettázási munkákat és teljes lakberendezéseket a legmodernebb kivitelben és az ország bármely területére juttatás mellett szállit. Tisztviselőknak részletfizetési kedvezményt ad.

3741

ZETA FOSFORPASTA A LEGJOBB PATKÁNYIRTÓ

NYILTTÉR.

Iskolaszék Bačko-Petrovoselo
47/924. sz.

Hirdetmény.

Bács-Petrovoseloi Állami Iskolaszéknek szüksége van iskolák részére 27 vagon elsőrendű kemény tüzfára.
Felhívjuk a reflektánsokat, hogy írásbeli ajánlatokat 1924. június hó 15-ig a fenti címre nyujtsák be. Szállítási határidő 1924. augusztus 31.
A közelebbi feltételek szerződés alkalmával részletezettek.
Bačko-Petrovoselo 1924. május hó 28-án.

Román Szládity s. k. **Lazar Milinkov s. k.**
iskolaszéki jegyző 4180 iskolaszéki elnök.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy Palicson a főbejárattal szemben (volt Kollár-féle) vendéglőt megnyitottam. Elsőrendű ételek és italok. Állandóan frissen csapolt sör.

A n. é. közönség szíves pártfogását kéri
Majoros János
vendéglős.
4186

Hirdetmény.

Cseszkó Ferencz starakanjizai fűszerkereskedését f. év június 1-én átvettem. Ennélfogva felhívom nevezett cég hitelezőit, hogy követeléseiket 8 napon belül jelentsék be nálam, mert a később bejelentett követelések kifizetéseért felelősséget nem vállalok.

Pósa Károly kereskedő
Stara-Kanjiza.
4172

Izr. Hitközség Bačko-Gradište

Hirdetmény.

A Bačko-Gradište-i Izr. Hitközség kántormetszői állásra ir ki pályázatot. Az állás azonnal elfoglalható. Fizetés megegyezés szerint. Pályázatok csak posta útján Pilischer Albert hitközségi elnökhöz küldendők.

Bačko-Gradište, 1924. május 26.
Izr. Hitközség.
4140

szakember a gabonaszakmából

S. H. S. állampolgár, aki ezen területen 30 évig mint gabonakereskedő működött, intelligens, erőteljes, kereskedő, részt vesz az új kampagne-hoz. Elsőrangú referens. Beszél levelez: németül, szerbül, horvátul és magyarul. Perfekt könyvelő. Lehet esetleg más szakma is. Jelige alatt **Schmolka** Novisad, Futoski put 2. kéretnek. 4176

BÉRMÁLÁSRA
ÉS
KONFIRMÁLÁSRA

ékszerek, órák és ridikulók

mélyen leszállított áron kaphatók
ADÁM ÉKSZERÉSZNÉL
Subotica, Rudić u. 12. (Sugár fűszeres ház)

FÜZŐKÜLÖNLEGESSÉGEK

Haskötők, melltartók eredeti francia és angol modellek után készülnek
DIMITRIJEVIC JULISKA
fűzőtermében, Scotus Viatora u. 10.
Tisztítás és rossz fűzők újjáalakítása a legpontosabban eszközöltetik.

GOLYÓSCSAPÁGY
JAVÍTÓ-MŰHELY

FELLEGI JÓZSEF és TSA
NOVISAD, LAZE KOSTIĆA 28

Főmolnár

lelkiismeretes, önálló, tapasztalt szakember, középkorú, nős július hó 15-iki belépéssel **KERESTETIK** Kimerítő ajánlatok bizonyítványokkal és referenciákkal **Parni mlin na valjke u Kuli d. d. Zagreb I., Poštanski pretinac 67. címre küldendők.**
3940

Weitzentfeld és Társa

Telefon 190. Subotica Alapítva 1902

AMERIKAI

RÉVEROTÓ MANILLA

legjutányosabb beszerzési forrása. Gabonás-, lisztes-, gyapju-, komló- és szalmazsákok, vízmentes- és rostálóponyvák. Mindennemű kender- és lenzsinetek, kötélárúk. Kárpitos cikkek, szőnyegek és lópokrócok.

Radió-hír! Ujdonság!

Tosca Royal Kreme

Tégelye elsőrendű toalette szappanból készítve. Kitűnő arcápoló, kézápoló és beretváló krém! **Kétszeres használat!**
A krém elfogyasztása után a tégely mint szappan használható.

Elektro-Kemijska Tvornica
kir. udvari szállító, Karlovac.
Vezérképviselő és lerakat az egész SHS. részére
Réh Máttyás Subotica, Zmaj Jovina u. 2. szám.

A legjobb, legtartalmasabb, legolcsóbb magyarnyelvű méhészeti szaklap a **Stari-Bečejen** megjelenő

„Vajdasági Méhészeti Lapok“
Tartalma, főleg népszerű mellékletei, mindenkit érdekelnek. Előfizetés az 1923. évre 60.— dinár, az 1923—1924. évekre 100.— dinár. Mutatványszám 6 dinár ellenében bérmentve.

226 WEISZ JENŐ
kefeárugyára

Subotica, Telefonsz. 138.
AJÁNLJA
KITŰNŐ MINŐSÉGŰ VERSENYEN KIVŰL KEFE, ECSET, SEPRÓ, MALOMKEFE GYÁRTMÁNYAIT

Borbélyok
figyelmébe!

Ondolalást és fésülést szakszerűen és gyorsan kitanítók Kummerlramer nőfodrász. Sombor. 2984

Alkalmi vásárlás!!!

Felhalmozott **sirkőárúk** nagy választékban és faconban úgy fekete svéd gránit, labrador, szürke cionitok és márványban stb. Versenyképes árak! Terve szerint köszörözési munkákat vállalok
Virágh Gyula kőfaragó
Bačka-Topola. 2630

TŐZSDEI HIRLAP

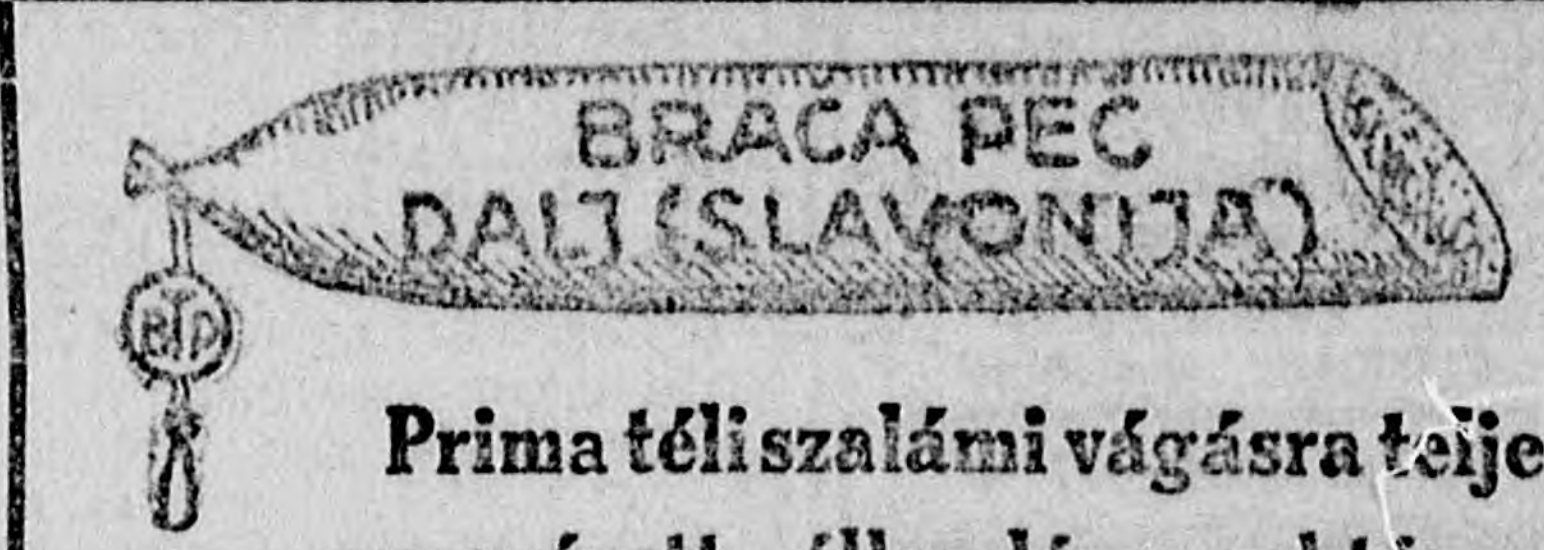
a legjobb és legelterjedtebb budapesti napilap. Megjelenik délutánként 12—16 oldal terjedelemben. A legeredményesebb hírdetési orgánus. Politika, Közgazdaság, Tőzsde, Színház, Sport. Legpontosabb hírszolgálat a világ minden részéről.
Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
BUDAPEST, VI., VILMOS CSÁSZÁR UT 78.
Jugoszláviában mindenütt kapható.
Egyes szám ára egy hétköznap, mint vasárnap
3 dinár. 3084

Csőplőgéptulajdonosok figyelmébe!

Mielőtt **gépolaajat, hengerolaajat, tovottzssirt** vásárolnak a külsőben levő cséplésre, saját érdekükben kérjenek ajánlatot:
Kemény Arnold cégtől, Vel.-Kikinda
Telefon: 93. Csoportos rendelések esetén kedvezmény.

Dzsávic, Hódi
templom-festők

művészi kivitelben elvállal szobafestést, mázolást, müerezést.
Tanonc felvétetik. Cim: Subotica gimnazija, Vel. Bečkerek Roknics foto-szalón.
310

Prima téli szalámi vágásra teljesen érett, állandóan raktáron.

Vadászat és Sport

speciális szaküzlet
Óriási választék vadászfegyverek, vadászlőszerek és vadászfelszerelési cikkekben. — Vadászfegyverek raktáron minden gyártmányban és minden kaliberben. Az ország legolcsóbb és legjobban felszerelt vadászati szaküzlete

Nagyban! Árjogyzék ingyen! Kicsinyben!
Nagy raktár:
Football-
Tennis- és
Atletikai
felszerelési cikkekben.
Angol és német football-labdák és cipők — Eredeti angol Slazengors Doherty és Patterson-rakettek
Tűzijátékok! Halászlati felszerelések!
V. Bata Sin, Subotica

A Jugoslavenska Nafta D. D. Zagreb
társasvállalata a „Mineralolraffinerie A. G. Fiume“ a Petrolenraffinerie „PHOTOGEN“ Brassó és a Spotka Akcija „NAFTA“ Lemberg összes ásványolajtermékei, mint

benzin, petroleum, gázolaj, gépolaj, cilindrolaj és vulkánolajok, paraffin, asfalt, tovottzssir stb.

legolcsóbban beszerozhető
HEUDUSCHKA & HERMANN
vezérképviselőnél **SUBOTICA** Telefonszám 7-69.
Veszünk minden mennyiségben üres használt olajos keményfa hordókat!

FOGLALKOZÁS

Állam- és jogtudományi doktor, beszél tökéletesen szerbül, magyarul és németül, 29 éves, keres ügyvédjelölti állást Subotícán vagy vidéken. Bir 4 évi vasuti adminisztratív, 1/2 évi ügyvédi és 1 1/2 évi gyakorlatjal. Jelenleg bírósági jegyző. Ajánlatokat kér a kiadókba »Állam- és jogtudományi doktor« cím alatt. 4100

Almolnár, munkaszerető, szakképzett, józanéletű, ki hosszabb gyakorlattal rendelkezik, jó javadalmazással felvétetik Lipković és Hubert, Ada. — Ugyanott molnársegéd kerestetik. 4047

STENICIN

a legbiztosabb hatású **POLOSKAIRTÓ**
Kezelése egyszerű, kapható Landauer Drogeria Subotica

Fényképészegéd, aki a szakma minden ágában elsőrangú és már modern műteremben dolgozott, küldje be ajánlatát önarcképpel Reményi művészfényképészhez Subotica. 4129

Géprő(nő) és irodagyakornok, szerb és magyar nyelvtudással, suboticiai iparvállalatnál, azonnal felvétetnek. Cim a kiadóban. 4122

Weitersehen János

FESTÉKÖZLETE
Főüzlet: Vel.-Beckerek Fő-utca 16.
Fióküzlet: Mariolana.
Bánát legnagyobb és legjobban szortírozott festék szakszűlete.

Gazdasszonyt, 35—40 év körül, keresek háztartás és üzlet vezetésére. Schill Zsigmond Szvetozár, Miletich, Vasut-utca 89. 4126

Bevelező (nő)

szerb-horvát, magyar esetleg német, nagy iparvállalat részére azonnali belépésre kerestetik. Ajánlatokat a kiadóhivatal továbbítja. 4187

Kocsis és munkáslányok azonnal felvétetnek. Johanna szikvizgyár, Párhuzamos-ut 225. 4143

RÓKA

DIVATCIPÉSZETE
SUBOTICA
PAŠIĆEVA ULICA 9.

Fogtechnikus I., aki perfekt úgy az arany- mint kaucsukmunkában, azonnali belépésre kerestetik. Ajánlatokat kér dr. Lukits fogorvos, Sombor.

Ügynökök és ügynöknők magas jutalékkal felvétetnek. Bővebbet Skotus Viator ulica 46, a háztulajdonosnál. 4188

Zöldségárut termelőktől minden mennyiségben anapi áron veszek zöldségfélét

ILIJA SÁGI
István és csomaga kereskedés Subotica, Huspiae.
Telefon 448.

Mészárossegédet, fiatal, azonnali belépésre felvesz Benesik Ferenc mészáros Senta, Szénatér. 4164

Sucho intelligentes deutsches Fräulein zu zwei Kindern. Géza Kneifely, Kula. 4162

UJI UJI! FRANCIA SZABÁSZ

a **SZABÓMUNKÁSOK TERMELŐ SZÖVETKEZETÉBEN**
Subotica Jelašićeva u. 9.
Szolid árak!
Pontos kiszolgálás!

Köttagu családhoz rendes mindenest vagy bejáróné kerestetik. Cim a kiadóban. 4173

Huszonhat éves jobb nő, ki a háztartás minden ágában jártas, házvezetőnőnek, idősebb, egyedülálló urhoz, azonnal elmenne; könnyebb betegápolást is vállal. Szíves megkereséseket »Doktorné« jelige alatt Kultura hirdetőiroda Novisad, továbbítja. 4178

Teslici Retorta Faszén

Bácskai vezérképviselő:
Ludwig Hubert
Novisad
Željeznička ulica 19
3657

VÉTEL-ELADÁS

Eladom vagy elcserélem 48 colos magánjáró szivógáz garnitúrát, huzatos garnitúráért vagy más üzemi gépért vagy buza-valutáért. Rózsa Ferenc, St.-Kaniža. 4111

Ház főszűrővel elköl-tőzés miatt utányos áron eladó és azonnal átvenhető. V., Neretvanska ulica 7. 4073

KISS ZÁLOGINTÉZETE mindenféle értéktárgyakra kölcsönt ad. Zálogból viszsamaradt tárgyak állandóan olcsón eladók. J. Bogovičeva (Kinizsi) ulica 12. 7622

SZÓDAVIZET legkisebb mennyiségben is gyári áron szállít házhoz bárkinek »Johanna« szikvizgyár Subotica. Telefon 532.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy szó 1 dinár, vastagbetűs és címszó kétszeresen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din. Állástkeresők az apróhirdetési díj felet fizetik. Előfizetési díj havonként 45 din., negyedévre 135 din. Kérdezőkérdezőkhez válaszlevegő mellékelendő.

Mav. 54 colos esőplő, teljesen újonnan építve, eladó vagy becserelem. — Két bódé, egy 750 kg mázsa sulyokkal, egy szivónyomószivattyú szijhajtásra, egy 5—7 lóerős fekvő szivógázmotor, szalma- és tözetrázótengelyeket olcsón készítek. Közvetítőket díjazok. 17 milliméteres acéldrótkötél eladó. Kozma Imre gépműhely, Cantavir. 3709

Menvasszonyi paplanokat pehelyből, gyapjuból és vattából, úgy utat, mint régít, a legszebben és legolcsóbban készítek háznál is. Raktáron tartok minden színben jó és olcsó paplanokat. Csányi Károlyné: üzlet az edénypiacon, a gőzfűrdő oldalán levő Németh-trafikban.

Zongorát, pianót, öthónapos részletfizetési feltételek mellett kaphat mindenki. Rendkívül nagy választék új angol és bécsi szerkezetű, valamint átírt szított zongorákban. Kain hangszernagykereskedő Subotica, városi székház.

Angol gyártmányú fehér vászoncipők vékony gumitalppal uraknak 150, hölgyeknek 140 dinárért vidékre postán utánvétellel kaphatók Sugár Béla divatruházában Subotica, Kradjordjev trg 8. 4066

Kiadó Paličon 1 szoba, konyha, éléskamra, 7 kapu homokkal, bevetve és gyümölcses egész szezzonra. Ugyanott 2 üvegezett szekrény eladó. Bővebben M. M. I. Skotus Viator ulica 20. 4149

Eladó esetleg kiadó! A gyorsáruaktárral szemben egy üvegezett elejű deszkabódé, alkalmas kisebb irodának, fodrásznak, suszternek, esetleg kiűződének. Ugyanott egy ruganyos kocsira való ülés és egy férfi varrógép is eladó. Bővebbet Lajčo Czernyákovics, az állomással szembeni bódés. 4167

8 HP Első Magyar Gazdasági gyári magánjáró esélőgarnitúra eladó. — Schwerer József, Kula. 4007

30 olcsó nap! Lúszterkabátok, fiuruhák, férfiöltönyök, esőköpenyek, női és férfi koverkötőöltők, orvosi, üzleti és munkásköpenyek, szalmakalapot, sapkák bámulatosan leszállított árakban Eisler Izsónál, barátok-temploma során. 4160

Nagy folyosóablakok eladó Vadász Pál mérnöknel. 4185

BILDERLEISTEN BILDERRAHMEN
FRIEDRICH BACHINGER
Subotica, Bene Sudarevičeva ul. 34.
OVALRAHMEN
GERAHMTE BILDER

Nagyban és kicsinyben!

Ajánlunk:
Magánjáró átalakításhoz való acél- és vasöntvényeket, Mc. CORNICK- és különféle ARATÓ GÉPEK pótrészeit
Elevátor-ponyvák Kéveköti Marokrakó Fűkaszáló Aratógépeket Debreceni gépgyári
Gazdasági gépeket Körting motorkéket kisebb gazdaságoknak
MŰTRÁGYÁK
Elsőrendű amerikai Manilla kéveköti kenderzsineg.
SCHUMACHER RUDOLF FIAI STARI-BEČEJ

Komplett önémet ebédlő, szalon, háló, éléskamra-be rendezés, 10karban, Adám Albinnál Topolyán, önkéntes árverésen eladó pünkösdi vasárnap 10 órakor. 4161

Bőr kapabőröndök táskák, bőrtárcák
nagy választékban megrendelésre is kaphatók.

Nap- és esőernyők nagy választékban legolcsóbb árakon. Ernyők modernizálása, áthuzása és javítása legolcsóbban eszközöztetik Stein i Drug Subotica, Aleksandrova ul 11. 4169

Pécsett eladó, belvárosban, modern uri lakóház, azonnal lakható vagy elcserélhető suboticiai ingatlan. Bővebbet Vadász Pál mérnöknel. 4184

ZONGORÁK
pianinók és választékban gyári áron, hangszeres és alkatrészei nagyban és kicsinyben kaphatók **PRÁGINÁL VEL-KIKINDÁN.**

Eladó egy Umrath-garnitúra. 8 HP gyári magánjáró. 12 éves, 10 léghörös, jó állapotban, összes felszereléssel, egy Kornik szivógáz gyári magánjáró, 30 HP, jó állapotban. Balázs Antal Subotica, Barátok-temploma mellett, 8. szám. 4112

Illatszertár, a Vajdaság nagyobb városában eladó, esetleg ahhoz társ kerestetik. Bővebbet dr. Szántó Miklós Sombor, Apatini ut 44. 3589

Vas- és fémöntvényeket
gyárt, nikkelez és galvanizál:
KRAUSZ
VELIKI-BECKEREK, a törvényszéki palota mellett, TELEFON SZÁM 329. 760

KÜLÖNFÉLE

Házasságot jobb körökben diszkrétan elintéz Közvetítő-iroda Subotica, Agina ulica 11. 4168

Hízásnál, kövérségnél a dr. Hoffbauer soványító-labdacsok teljesen ártalmatlanok és étrendi változás nélkül is biztosan hatnak. Kimerítő leírás orvosi bizonyítványokkal ingyen. Postán utánvétellel illés-gyógyszertár, főpostával szemben. 3286

Butorozott szoba, konyha kizárólag fiatal házaspár részére kiadó. Svačićeva ulica 13. 4184

Kiárulás! Az összes rak-táron levő férfi-, fiu- és gyermekruhák minden elfogadható áron kiárulsatnak. Tessék megvöz-ződni. Csak e hónapban, míg a készlet tart. Földes Samu ruhaáruházában, a Nádor-kávéház mellett, Subotícán. 2639

Villafalás Paličon, fenyves erdőben, olcsóért kiadó. Bővebbet Földes ruhaüzlet. 4141

Új zongorák, keresztthuro-sak, fekete, pánccél hang-tölkével, elsőrangú gyártmányok netto cassa, esetleg 12—18 havi részletfizetésre kaphatók Raab Károlynál Sombor, Páriska 3143

Üzlethelyiség Subotica legforgalmasabb helyén, piactéren, bármilyen célra alkalmas, átadó. Cim a kiadóban. 4142

Iroda telefonnal kiadó az Aleksandrova ulicán. Alkalmas esendes iparüzem-nek is. Cim a kiadóban. 4157

VOJVOVINAI DOBOZIPAR
Subotica, Sudarevičeva ulica 84.
Telefon 421.
Legbizalmasabban és legolcsóbban készít cukorkás-, szuppanos-, gyógyszer-, ponde-es- és mindenfajta KARTONDOBOZ.
Gyors és pontos szállítás!

Paličon, egészséges helyen, szép villában, kiadó 2 szoba, konyha, veranda és melléképületek. Cim a kiadóban. 4156

Utcai szoba két fiatalemberek ellátására vagy anélkül kiadó Sombor, put 57.

KÖL
„F...
kész...
Pinter György
nagytemplom m...
Subotica

Paličon butorozva három szoba, konyha kiadó. Érdeklődni lehet telefon 97.

Gumibélyegzőt bármilyen nyelven készít Molnár József Subotica, Frankopanska ulica 25. Megrendeléseket a Bácsme-gyei Napló kiadóhivatala is elfogad.

Szenved hajhullásban? fejkorpában? vagy feiviszke-tétségben? Tegyen kísérletet a dr. Gabler-féle Nyir-fahajvizzel (Birkenwasser) s ön is megelégedett lesz. Postán utánvétellel. Illés gyógyszertárban, főpostával szemben. 3286

Miért nem főz gázzal?
Olcsóbb mint a fa, tiszta és a konyhában nem terjeszt hőséget.

A szerkesztésért felelős dr. FENYVES FERENC. Nyomatott a kiadótulajdonos Minerva (ezelőtt Bácsme-gyei Napló) Nyomda és Lapkiadó R.-T. körlorgógépén Subotícán.